

Om te lezen

'Rewilding in Nederland, een verzameling essays over een offensieve natuurstrategie'.

Hoewel de term 'rewilding' relatief nieuw is, is de benadering dat niet, we kennen het tot dusver 'vooral onder de noemer 'natuurontwikkeling'. Met projecten zoals o.a. de Oostvaardersplassen en het 'Ruimte voor de Rivier' project, blijkt dat we hier in Nederland internationaal zelfs een voortrekkersrol in hebben gespeeld. Waar het bij rewilding om draait is natuurlijke processen de ruimte geven en als mens niet teveel in te grijpen.

De mogelijkheden van rewilding worden aan de hand van essay's en casussen duidelijk gemaakt. Het onderwerp wordt door verschillende auteurs en vanuit verschillende invalshoeken aangevlogen. Als lezer krijg je een duidelijk onderbouwd beeld van de mogelijkheden.

Er worden twee vormen van rewilding beschreven: de eerste vorm is 'ecologische rewilding' dit omvat het 'rewilden' van de biofysische natuur door natuurlijke processen toe te laten. Denk bijvoorbeeld aan landschapsvorming door de bever of indirect door predatoren die grazende dieren van plek naar plek laten trekken en zo het land de kans geven om zich te herstellen. De tweede vorm is 'menselijke rewilding'.

Dit is vooral gericht op onze relatie met de natuur. Deze meer theoretische en psychologische benadering beschrijft de schijnthe-gengstelling van mens en natuur en geeft handreikingen over het meer toe laten van natuurlijke processen in onszelf en onze directe (veelal stedelijke) omgeving. Misschien is dit ook wel de belangrijkste insteek die het boek aansnijdt met vragen zoals: 'Hoe bouwen we een hernieuwde relatie op met de natuur?', 'Hoe zit het met onze emotionele band met natuur?' en 'Hoe scholen we onze kinderen met betrekking tot natuur?'

De positieve kijk op natuur vanuit rewilding komt naar voren doordat er wordt gekeken vanuit mogelijkheden: 'Waar kan natuur ruimte krijgen?' en 'Hoe integreren we dit met andere sectoren in de maatschappij?' Vanuit die pragmatische insteek blijkt dat 'rewilding' ook in Nederland best veel te bieden heeft. Bijvoorbeeld het herstellen van processen die de dynamiek in het landschap terug brengen, zoals

het effect van wind bij stuifzanden en het herstellen van natuurlijke waterpeilen. Dit hoeft echter niet de huidige benadering van natuurbeheer te vervangen, het zou het juist kunnen versterken. Ook een dialoog met de landbouw behoort tot de mogelijkheden. Het boek blijkt hier ook erg actueel te zijn.

Het boek behandelt verschillende perspectieven. Van het grote plaatje van de internationale context en de globale milieucrisis wordt ook geschakeld naar de kleinere schaal van stedelijke landschappen met korstmossen en regenwater op gebouwen. Ook daar blijkt ruimte voor natuurlijke processen.

Al met al is het boek een goed leesbare aanrader die je vanuit vele invalshoeken een blik geeft in natuurbeleving in Nederland en vooral inzicht geeft in de mogelijkheden die er liggen als je natuur de kans geeft. En je eigen tuin? Misschien is het tijd om die wat rust te geven en te kijken wat er gebeurt. (Pieter Jansma)

Titel: Rewilding in Nederland
Essays over een offensieve natuurstrategie
Auteurs: Koen Arts, Liesbeth Bakker, Arjen Buijs (red.)
Uitvoering: Paperback, 248 p.
Uitgever: KNNV Uitgeverij
ISBN: 978 90 5011 869 9
Prijs: € 24,95